A TANÁCS (EU) 2022/2084 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2022. október 25.)

a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2020/672 rendelet alapján a Cseh Köztársaságnak nyújtandó ideiglenes támogatásról szóló (EU) 2020/1345 végrehajtási határozat módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) létrehozásáról szóló, 2020. május 19-i (EU) 2020/672 tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Csehország 2020. augusztus 7-i kérelme alapján a Tanács az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozattal ([2]) pénzügyi támogatást nyújtott Csehországnak legfeljebb 2 000 000 000 EUR összegű, legfeljebb 15 éves átlagos futamidejű és 18 hónapos rendelkezésreállási időszakkal rendelkező hitel formájában annak érdekében, hogy kiegészítse Csehországnak a Covid19-világjárvány hatása, valamint az említett világjárvány munkavállalókat és önfoglalkoztatókat érintő társadalmi-gazdasági következményeinek kezelésére irányulóan tett nemzeti intézkedéseit.

(2) A Csehország általi felhasználásra szánt hitel célja az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozat 3. cikkében említett csökkentett munkaidős foglalkoztatás és hasonló intézkedések finanszírozása volt.

(3) A Covid19-világjárvány következtében Csehországban a munkaerő jelentős része nem tudta folytatni tevékenységét. Ez az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozat 3. cikkének a), c), d) és e) pontjában említett intézkedések tekintetében a közkiadások többszöri hirtelen és nagymértékű növekedéséhez vezetett Csehországban.

(4) A Covid19-világjárvány és a Csehország által a járvány megfékezése érdekében 2020-ban, 2021-ben és 2022-ben végrehajtott rendkívüli intézkedések, valamint a világjárvány társadalmi-gazdasági és egészségügyi következményei drámai hatást gyakoroltak és gyakorolnak továbbra is az államháztartásra. 2020-ban Csehország államháztartási hiánya, illetve államadóssága a bruttó hazai termék (GDP) 5,8 %-át, illetve 37,7 %-át tette ki, ami 2021 végére 5,9 %-ra, illetve 41,9 %-ra csökkent. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint Csehország államháztartási hiánya, illetve államadóssága 2022 végére várhatóan a GDP 4,3 %-a, illetve 42,8 %-a lesz. A Bizottság 2022. nyári időközi előrejelzése szerint Csehország GDP-je 2022-ben várhatóan 2,3 %-kal növekszik.

(5) 2022. szeptember 22-én Csehország további 2 500 000 000 EUR összegű pénzügyi támogatást kért az Uniótól annak érdekében, hogy a jövőben is kiegészítse a Covid19-világjárvány hatásának, valamint a munkavállalókat és önfoglalkoztatókat érintő társadalmi-gazdasági következményeinek kezelésére irányuló, 2020-ban, 2021-ben és 2022-ben végrehajtott nemzeti erőfeszítéseit. Így különösen, Csehország tovább is meghosszabbította vagy módosította a (6)–(9) preambulumbekezdésben meghatározott csökkentett munkaidős foglalkoztatási rendszereket és hasonló intézkedéseket.

([1]) HL L 159., 2020.5.20., 1. o.

([2]) A Tanács (EU) 2020/1345 végrehajtási határozata (2020. szeptember 25.) a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2020/672 rendelet alapján a Cseh Köztársaságnak nyújtandó ideiglenes támogatásról (HL L 314., 2020.9.29., 17. o.).

(6) Az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozat 3. cikkének a) pontjában említett, „Antivirus" program néven ismert csökkentett munkaidős foglalkoztatás célja az volt, hogy kompenzálja azon magánmunkáltatók bérköltségeit, akik a hatóságok által hozott intézkedések közvetlen következményeként („A" opció) vagy közvetve a Covid19-világjárvány kedvezőtlen gazdasági hatásainak eredményeképpen („B" opció) kénytelenek voltak felfüggeszteni vagy jelentősen csökkenteni gazdasági tevékenységüket. Jogalapja a módosított, 2020. március 31-i 353. sz. kormányhatározat, valamint a foglalkoztatásról szóló, módosított 435/2004. számú törvény ([3]) 120. cikke. A programot meghosszabbították, és a 2020. október 14-i 1039. számú kormányhatározat alapján az „A plus" opcióval módosították annak érdekében, hogy teljes kompenzációt biztosítsanak a bérköltségekért azon munkáltatóknak, akik a hatóságok által hozott intézkedések eredményeképpen kénytelenek voltak felfüggeszteni vagy csökkenteni tevékenységüket. A programot számos kormányzati határozattal is meghosszabbították: az „A" opció 2020. március 12-től 2022. február 28-ig, az „A plus" opció 2020. október 1-jétől 2021. május 31-ig, a „B" opció pedig 2020. március 12-től 2021. május 31-ig és 2021. november 1-jétől 2021. december 31-ig volt érvényben.

(7) Az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozat 3. cikkének c) pontjában említett, önfoglalkoztatóknak nyújtott első kompenzációs kedvezmény, az úgynevezett „Pětadvacítka" program, amelyet a 159/2020. sz. törvénnyel ([4]) vezettek be, azon önfoglalkoztatók számára, akik a Covid19 közegészségügyi kockázatai vagy a hatóságok által hozott válságintézkedések eredményeképpen arra kényszerültek, hogy gazdasági tevékenységüket felfüggesszék vagy jelentősen csökkentsék, naptári naponként és személyenként 500 CZK kompenzációs kedvezményt biztosított. A „Pětadvacítka" program 2020. március 12. és 2020. június 8. között volt érvényben. Későbbi módosítása, a 461/2020. számú törvénnyel ([5]) bevezetett „őszi kompenzációs kedvezmény" program 2020. október 5-től 2021. február 15-ig futott, és naptári naponként 500 CZK adókedvezményt nyújtott azon önfoglalkoztatók számára, akik közegészségügyi kockázatok vagy a hatóságok által hozott válságkezelési intézkedések eredményeképpen kénytelenek voltak felfüggeszteni vagy jelentősen csökkenteni gazdasági tevékenységüket. A 95/2021. sz. törvény ([6]) és a kapcsolódó kormányrendeletek (154/2021. ([7]) és 188/2021. sz. ([8])) egy másik módosítást vezettek be, „a 2021-re vonatkozó új kompenzációs kedvezményt", amely 2021. február 1. és 2021. május 31. között volt érvényben, és amely napi 1 000 CZK-ra emelte az adókedvezmény összegét. E kompenzációs kedvezmény önfoglalkoztatóknak nyújtott utolsó módosítása, az 519/2021. sz. törvénnyel ([9]) bevezetett „2022-re vonatkozó kompenzációs kedvezmény" szintén napi 1 000 CZK-t tett ki, és 2021. november 22. és 2022. január 31. között került rá sor.

(8) Az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozat 3. cikkének d) pontjában említett, az önfoglalkoztatók által fizetendő társadalombiztosítási és egészségbiztosítási járulékok megfizetése alóli részleges mentesség jogalapja az „136/2020. számú törvény" ([10]) (a társadalombiztosítás tekintetében) és a „134/2020. számú törvény" ([11]) (az egészségbiztosítás tekintetében) volt. Az állam vállalta, hogy 2020 márciusa és augusztusa között havonta megfizeti az önfoglalkoztatók által fizetendő társadalombiztosítási és egészségbiztosítási járulékokat. Míg a program 2020 augusztusában véget ért, 2021-ben további összegeket kellett kifizetni az önfoglalkoztatók által 2020-ban kifizetett előlegekkel kapcsolatos elszámolások eredményeképpen. Az intézkedés állami bevételekről történő lemondást jelent, amely az (EU) 2020/672 rendelet végrehajtása céljából a közkiadásokkal egyenértékűnek tekinthető.

([3]) A módosított 435/2004. sz. törvény a foglalkoztatási törvényről, amelyet a Törvénygyűjtemény 143. számában 2004. július 23-án tettek közzé.

([4]) A 2020. április 14-i 59. sz. Törvénygyűjteményben közzétett, a SARS-CoV-2 koronavírus előfordulásával kapcsolatos válságintézkedésekhez kapcsolódó kompenzációs kedvezményről szóló, 159/2020. számú módosított törvény.

([5]) A 2020. november 13-i 189. sz. Törvénygyűjteményben közzétett, a SARS CoV-2 koronavírus előfordulásával kapcsolatos üzleti tevékenységek tilalmával vagy korlátozásával kapcsolatos kompenzációs kedvezményről szóló 461/2020. sz. módosított törvény.

([6]) A Törvénygyűjtemény 2021. február 26-i 38. számában közzétett, a 2021. évi kompenzációs kedvezményről szóló 95/2021. sz. módosított törvény.

([7]) A Törvénygyűjtemény 2021. március 31-i 60. számában közzétett, 2021. évi kompenzációs kedvezményről szóló 154/2021. sz. kormányrendelet.

([8]) A Törvénygyűjtemény 2021. május 7-i 79. számában közzétett, 2021. évi kompenzációs kedvezmény következő időszakának meghatározásáról szóló 188/2021. sz. kormányrendelet.

([9]) A Törvénygyűjtemény 2021. december 23-i 226. számában közzétett, 2022. évi kompenzációs kedvezményről szóló 519/2021. sz. módosított törvény.

([10]) A Törvénygyűjtemény 2020. március 27-i 48. számában közzétett, a 2020. évi járvány idején hozott sürgősségi intézkedésekkel összefüggésben a társadalombiztosítási járulékok, valamint az állami foglalkoztatási és nyugdíjbiztosítási járulékok egyes kiigazításáról szóló 136/2020. sz. módosított törvény.

([11]) A 2020. március 27-i 48. sz. Törvénygyűjteményben közzétett, az állami egészségbiztosítási díjakról szóló 592/1992. sz. törvény módosításáról szóló 134/2020. sz. módosított törvény.

(9) Az önfoglalkoztatóknak nyújtott, az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozat 3. cikkének e) pontjában említett „betegségi támogatás” jogalapja a 2020. március 19-i 262. sz., ([12]) a 2020. március 26-i 311. sz., a 2020. március 31-i 354. sz., a 2020. május 4-i 514. sz., a 2020. május 18-i 552. sz., a 2020. október 16-i 1053., a 2020. november 30-i 1260. és a 2021. május 10-i 446. sz. kormányrendelet, valamint a költségvetési szabályokról szóló 218/2000. sz. törvény ([13]) 14. cikke, a módosított változat, amely az elsődleges mezőgazdasági és erdészeti termelésben tevékenykedő önfoglalkoztatókra vonatkozik, valamint a kkv-k támogatásáról szóló, módosított 47/2002. sz. törvény ([14]) 3. cikkének h) pontja, amely az összes többi önfoglalkoztatóra alkalmazandó. A program az önfoglalkoztatók által a gyermekgondozási és szociális ellátó létesítmények bezárása eredményeképpen a gyermekek vagy gondozásra szoruló személyek gondozása kapcsán elszenvedett jövedelemkiesést kompenzálja. A támogatás napi összege 2020. március tekintetében 424 CZK, a 2020. áprilistól júniusig tartó időszak tekintetében pedig 500 CZK volt. A programot 2020. októbertől 2021. májusig meghosszabbították, amikor napi 400 CZK támogatást nyújtott.

(10) Csehország teljesíti az (EU) 2020/672 rendelet 3. cikkében a pénzügyi támogatás igénylésére vonatkozóan meghatározott feltételeket. Csehország megfelelő bizonyítékot nyújtott be a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy a Covid19-világjárvány társadalmi-gazdasági hatásainak kezelése érdekében hozott nemzeti intézkedések eredményeképpen 2020. február 1. óta a tényleges és tervezett közkiadások 5 349 588 352 EUR-val emelkedtek. Ez hirtelen bekövetkezett és nagymértékű növekedést jelent, mivel olyan, a csökkentett munkaidőben való foglalkoztatáshoz és hasonló intézkedésekhez közvetlenül kapcsolódó, meglévő nemzeti intézkedések kiterjesztésére vagy módosítására is vonatkozott, amelyek a csehországi vállalkozások és munkaerő jelentős hányadát érintik. Csehország a kiadások megemelkedett összegéből 215 333 982 EUR-t uniós forrásokból, 634 254 370 EUR-t pedig saját forrásokból kíván finanszírozni.

(11) Az (EU) 2020/672 rendelet 6. cikkének megfelelően a Bizottság konzultált a cseh hatóságokkal, és ellenőrizte a 2022. szeptember 22-i kérelemben említett, csökkentett munkaidős foglalkoztatáshoz és hasonló intézkedésekhez közvetlenül kapcsolódó tényleges és tervezett kiadások hirtelen és nagymértékű növekedését.

(12) Pénzügyi támogatást kell ezért nyújtani annak érdekében, hogy Csehország segítséget kapjon a Covid19-járvány okozta súlyos gazdasági zavarok társadalmi-gazdasági hatásainak kezeléséhez. A Bizottságnak – a nemzeti hatóságokkal szoros együttműködésben – meg kell hoznia a részletek és részfolyósítások futamidejére, nagyságára és rendelkezésre bocsátására vonatkozó döntéseket.

(13) mivel az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozatban megjelölt rendelkezésreállási időszak lejárt, a kiegészítő pénzügyi támogatás tekintetében új rendelkezésreállási időszakra van szükség. Az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozattal a pénzügyi támogatáshoz biztosított 18 hónapos rendelkezésreállási időszakot 21 hónappal meg kell hosszabbítani, következésképpen a teljes rendelkezésreállási időszaknak 39 hónapra kell növekednie az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozat hatálybalépését követő első naptól számítva.

(14) Csehországnak és a Bizottságnak figyelembe kell vennie ezt a határozatot az (EU) 2020/672 rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében előírt hitelmegállapodásban.

(15) E határozat nem sértheti a belső piac működésének torzulásaira vonatkozó bármely, különösen a Szerződés 107. és 108. cikke alapján lefolytatható eljárás eredményét. E határozat nem szünteti meg a tagállamokkal szembeni azon követelményt, hogy a Szerződés 108. cikke alapján értesítsék a Bizottságot a potenciális állami támogatás eseteiről.

(16) Csehországnak rendszeresen tájékoztatnia kell a Bizottságot a tervezett közkiadások végrehajtásáról annak érdekében, hogy a Bizottság fel tudja mérni, Csehország milyen mértékben hajtotta végre az említett kiadásokat.

([12]) A Törvénygyűjtemény 2020. március 19-i 42. számában közzétett, a válságkezelési intézkedés elfogadásáról szóló 262/2020. sz. módosított kormányrendelet.

([13]) A Törvénygyűjtemény 2000. július 21-i 65. számában közzétett, a költségvetési szabályokról szóló 218/2000. sz. módosított törvény.

([14]) A Törvénygyűjtemény 2002. február 8-i 20. számában közzétett, a kis- és középvállalkozások támogatásáról szóló 47/2002. sz. módosított törvény.

(17) A pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó határozat elfogadása során a Tanács – az egyenlő bánásmód, a szolidaritás, az arányosság és az átláthatóság elvének alkalmazása mellett – figyelembe vette Csehország meglévő és várható szükségleteit, valamint az (EU) 2020/672 rendelet alapján más tagállamok által már benyújtott vagy benyújtani tervezett, pénzügyi támogatás iránti kérelmeket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az (EU) 2020/1345 végrehajtási határozat a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) és a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az Unió Csehország rendelkezésére bocsát legfeljebb 4 500 000 000 EUR összegű hitelt. A hitel maximális átlagos futamideje 15 év.

(2) Az e határozattal nyújtott pénzügyi támogatás rendelkezésre állásának időtartama az e határozat hatálybalépését követő első naptól számított 39 hónap.";

b) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az első részletet az (EU) 2020/672 rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében előírt hitelmegállapodás hatálybalépésétől függően kell rendelkezésre bocsátani. A további részleteket az említett hitelmegállapodás feltételeivel összhangban kell folyósítani, vagy adott esetben az ahhoz fűzött kiegészítés, vagy egy Csehország és a Bizottság közötti módosított, az eredeti hitelmegállapodás helyébe lépő hitelmegállapodás hatálybalépésétől függően.";

2. A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*3. cikk*

Csehország a következő intézkedéseket finanszírozhatja:

a) a „2020. március 31-i 353. számú módosított kormányhatározat" – amelynek jogalapja a 2020. október 14-i 1039. számú és számos más kormányhatározattal módosított és kiterjesztett „a foglalkoztatásról szóló, 435/2004. számú módosított törvény" 120. cikke – szerinti „Antivirus" program;

b) az „Antivirus" programnak a „300/2020. számú törvény" szerinti „C" opciója;

c) a „Pětadvacítka" program, a 461/2020. sz. törvény szerinti „őszi kompenzációs kedvezménnyel " módosított 159/2020. sz. törvény szerinti, önfoglalkoztatóknak nyújtott kompenzációs kedvezmény, a „95/2021. sz. törvény", valamint a kapcsolódó 154/2021. és 188/2021. sz. kormányrendelet szerinti „2021-re vonatkozó új kompenzációs kedvezmény", valamint az 519/2021. sz. törvény szerinti „2022-re vonatkozó kompenzációs kedvezmény";

d) részleges mentesség az önfoglalkoztatók által fizetendő társadalombiztosítási és egészségbiztosítási járulékok megfizetése alól a „136/2020. számú törvény" (a társadalombiztosítás tekintetében) és a „134/2020. számú törvény" (az egészségbiztosítás tekintetében) alapján;

e) a „2020. március 19-i 262. számú, a 2020. március 26-i 311. számú, a 2020. március 31-i 354. számú, a 2020. május 4-i 514. számú és a legutóbb a 2021. május 10-i 446. számú kormányrendelettel módosított és kibővített 2020. május 18-i 552. számú kormányrendelet", valamint „a költségvetési szabályokról szóló, 218/2000. számú módosított törvény" 14. cikke (az elsődleges mezőgazdasági és erdészeti termelésben dolgozó önfoglalkoztatók tekintetében), továbbá a „kkv-k támogatásáról szóló, 47/2002. számú módosított törvény" 3. cikkének h) pontja (az összes többi önfoglalkoztató tekintetében) szerinti „gondozási támogatás" az önfoglalkoztatók számára."

2. cikk

Ennek a határozatnak a Cseh Köztársaság a címzettje.

Ez a határozat azon a napon lép hatályba, amelyen a címzettet e határozatról értesítették.

3. cikk

Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni.

Kelt Luxembourgban, 2022. október 25-én.

a Tanács részéről
az elnök
J. SÍKELA